

skellige Købstæder Tillægsskat af Indtægter omkring 4'000 Kr., medens man i København først udskriver den af Indkomster paa over 10'000 Kr., og det første Aar endda først af Indtægter paa 20'000 Kr. og derover. Ministeren foreslaar i Lovforslaget, at den højeste Grænse, som fandtes i den gamle Lov, udgaar. Det forekommer mig, at de, der skal yde Skatten, bør behandles ens hele Landet over, for at Systemet kan blive rationelt. Det er det ene; det andet er, at de forskellige Fødemidler skal kunne faas til samme Pris over hele Landet, og at man saa overlader Kommunerne det, der er deres naturlige Opgave at røgte, nemlig at hjælpe dem, som ikke kan nøjes med det, der her er foretaget. Det er i korte Træk vor Stilling til det foreliggende Lovforslag. Jeg vil meget anbefale, at man fra anden Side tog velvilligt paa dette Spørgsmaal, saa man kunde komme til en rationel Ordning af denne baade for dem, der trænger til at blive hjulpet, og dem, der skal betale, overmaade vigtige Sag. Jeg skal med disse Bemærkninger paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til fortsat velvillig Behandling.

Hauge: Det har i høj Grad glædet mig at høre paa de Bemærkninger, som Venstres Ordfører her har fremsat. Han sagde, at man her i væsentlig Grad burde beskæftige sig med Principspørgsmaal og lade Enkelthederne i Lovforslaget ude af Betragtning og gemme dem, til Udvalgsbehandlingen finder Sted. Han haabede at finde velvillig Tilslutning hos andre Partier her i Salen til de af ham skitserede nye Principper. Jeg kan kan for mit Partis Vedkommende svare, at dette nye — for saa vidt som det er nyt i Venstres Program — kan vi give vor Tilslutning, thi det er ikke noget nyt for os, det er Principper, vi for længe, længe siden Gang paa Gang har fremhævet ikke blot her i Salen, men ogsaa andetsteds. Vi har stadig fremhævet, at de almindelige Foranstaltninger burde iværksættes af Staten, og at kun de under Krigen særlig vanskeligt stillede — og disses Tal burde ikke gerne være væsentligt større end under normale Forhold — burde hjælpes ved særlige kommunale Foranstaltninger. Dette har vi Gang paa Gang fremhævet, men har hidtil savnet den fornødne Tilslutning dertil paa Rigsdagen, bl. a. har vi savnet Tilslutning dertil fra det Parti, som den ærede sidste Taler repræsenterer.

Inden jeg gaar over til at tale om dette specielle Principspørgsmaal, der nu paa ny er fremdraget, ønsker jeg at gøre nogle

Bemærkninger af anden Art. Det Lovforslag, der her foreligger, er det sjette i Rækken af Forslag om kommunale Dyrtidsforanstaltninger under Krigen, og alene dette er et Vidnesbyrd om, i hvor høj Grad Vanskelighederne er til Stede. Ved disse Love er der stillet meget betydelige Beløb til Raadighed, og det skal erkendes, at der gennem kommunale Dyrtidsforanstaltninger er ydet mange Tusinde Medborgere en Hjælp, de ikke har kunnet undvære; men det maa paa den anden Side erkendes, at den ydede Hjælp ikke har været tilstrækkelig, at de kommunale Dyrtidsforanstaltninger ikke har været iværksatte i et saadant Omfang, at man har kunnet sige, at alle er blevet hjulpet paa tilstrækkelig god Maade. Det skyldes for det første, at de til Raadighed stillede Beløb ikke er blevet anvendt, og for det andet, at Vanskelighederne er blevet stedse større, idet Priserne er steget med voksende Hastighed. Da det første Forslag om kommunale Dyrtidsforanstaltninger blev forelagt her den 8. November 1915, var det ledsaget af en af Statistisk Departement foretagen Prisberegning, hvorefter et Budget paa 2'000 Kr. fra Juli 1914 til Oktober 1915 vilde være oversteget med 371 Kr., altsaa med godt 18 pCt. Allerede dette var en betydelig Stigning, men nu er Forholdene meget mere forandrede. Departementet har stadig fulgt Prisstigningerne over de forskellige Varer i Husholdningen, og ved Beregninger, foretagne paa det samme Grundlag, viser det sig, at det Budget paa 2'000 Kr., der i Oktober 1915 var steget med 371 Kr., nu den 1. Februar var overskredet med ikke mindre end 1'322 Kr. Og denne Stigning fortsættes utvivlsomt. Departementet ledsager Beregningen med den Bemærkning, at af de Tal, der foreligger oplyste for de forskellige Perioder, kan man se, at Stigningen foregaar hastigere og hastigere. I de tre Aar fra Juli 1914 til Juli 1917 var Prisstigningen rundt regnet 300 Kr. aarlig, men i Halvaaret fra Juli 1917 til 1. Februar 1918 androg Stigningen ca. 230 Kr. Dertil kommer, at mange af de Varer, som Publikum, særlig den mindrebemidlede Del af det, nu maa købe, er af en ganske anderledes slet Karakter end tidligere og derfor oftere maa fornys.

Som Modvægt mod denne stærke Stigning i Priserne paa de vigtigste Livsfor nødenheder har vi dels Forøgelse af Indtægt, dels den Hjælp, der er ydet af det offentlige gennem de kommunale Dyrtidsforanstaltninger. I denne Forbindelse maa man nemlig se bort fra Statsforanstalt-